

РЕШЕНИЕ

№ 2361

гр. София, 09.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 09.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **11968** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба от М. Ш. Х. А., гражданин на С., срещу РЕШЕНИЕ № 2362/12.11.2020г. на заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, вр. чл. 9 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се излагат твърдения за незаконосъобразност на атакувания индивидуален административен акт, поради издаването му при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и в нарушение на материалния закон. Твърди се, че актът противоречи на чл. 3 от Европейската конвенция за правата на човека /ЕКПЧ/ и чл. 8, чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. С жалбата се изразява становището, че по отношение на молителя за закрила са налице обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и е следвало да бъде приложен принципът „забрана за връщане“ /non-refoulement/ по чл. 3 от ЕКПЧ. Жалбоподателят се позовава на Решение на Съда на ЕС от 19.11.2020г. по дело № С-238/19 относно сирийски гражданин, търсещ закрила, който е напуснал С., за да избегне военна служба, за да обоснове извод за наличие на предпоставките да получи статут, поради основателен страх от преследване заради отказа му да се включи във военните действия, водени в С.. Оспорват се мотивите в акта на заместник-председателя на ДАБ, че наличието на негативно становище от ДАНС по

отношение на молбата за закрила е достатъчно основание за отказ. В тази връзка се позовава на чл. 21 от Директива 2011/95/ЕС, който изисква наличието на сериозни основания да се смята, че чужденецът представлява заплаха за националната сигурност, поради което счита, че липсата на конкретни мотиви за направената преценка по отношение на молителя ограничава правото му на защита, а от друга страна, неизясняването на всички относими към случая факти и обстоятелства представлява нарушение на чл. 35 от АПК и като такова – основание за отмяна по чл. 146, т. 3 АПК. Позовава се на съдебна практика в този смисъл. С оглед изложеното се моли съда да отмени Решение № 2362/12.11.2020г. на заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците при МС.

В съдебно заседание –жалбоподателят не се явява и не се представлява. Поддържа жалбата си чрез депозирана писмена защита от пълномощник. В същата се позовава отново на практика на ВАС и на практика на ЕСПЧ.

Ответникът –зам.-председателят на ДАБ при МС, чрез процесуалния си представител - юриконсулт Ч., оспорва жалбата. Излага доводи, че съгласно представена справка за актуалната обстановка в С. е видно, че при нежелание да се отбие военна служба е предвидена възможност за освобождаване със заплащането на такса, тоест няма основание да се смята, че молителят го грози наказание, свързано с нечовешко отношение или смъртна присъда. Счита, че становището на ДАНС за лицето обвързва административния орган, поради което представлява условие, което пречатства предоставяне на закрила. С оглед изложеното – моли състава да отхвърли жалбата като неоснователна.

Прокурорът от СГП излага становище за неоснователност и недоказаност на жалбата, намира оспорваният административен акт за правилен, законосъобразен и обоснован. Административен съд София град, I отделение, 47 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството пред ответника е образувано по молба вх.№578 от 29.07.2020г. на РПЦ – Х., териториално поделение на ДАБ при МС, до председателя на ДАБ при МС от М. Ш. Х. А., ЛНЧ [ЕГН], от мъжки пол, [дата на раждане] в С., гражданин на С., народност – кюрд, вероизповедание – мюсюлманин – сунит, семейно положение – женен. Личните данни са установени въз основа на представени от чужденеца документи за самоличност – национален паспорт, лична карта и военна книжка.

Настоящото производство е по последваща молба по смисъла на §1, т.6 от ДР на ЗУБ. По първата молба е постановено Решение № 368/03.02.2015г. на зам.-председателя на ДАБ при МС, с което му е предоставен статут на бежанец. С Решение №1098/21.02.2019г. председателят на ДАБ при МС е отнел предоставения на М. Ш. Х. А. статут на бежанец на основание чл. 12, ал. 1, т. 7 от ЗУБ, след като в ДАБ е постъпило писмо с вх.№ КП-957 от 30.05.2018г. от Дирекция „Миграция“, в което се съдържат данни, че М. Ш. Х. А. е извършил престъпление по чл. 316, вр. чл. 308, ал. 2, вр. ал. 1 и чл. 54, ал. 1 от НК — съзнателно се е ползвал от неистински официални документи, както и по чл. 281, ал. 2, т. 1, 4 и 5 от НК - с цел да набави за себе си имотна облага противозаконно е подпомогнал чужденец да премине в страната в нарушение на закона.

През 2014г. сирийският гражданин е мотивирал молбата си за закрила с общото положение на несигурност в С., както и с опасения от преследване от крайни ислямистки групировки, които по негови твърдения избиват кюрдите на етническа

основа. Твърдяло се е, че те искали да изчистят С. от кюрдите, тъй като ги смятали за неверници и по тази причина ги преследвали и избивали. За жените е посочено, че са били отвлечани и изнасилвани, или продавани. Твърди, че „градът бил обкръжен от ислямисти от Д.“. Молителят заявява, че бил принуждаван да се включи да се бие за някоя от воюващите страни. През април 2013г. от редовната армия му изпратили призовка. В края на същата година от военното крило на кюрдската партия дошли при него и му заявили, че трябва да се включи в техните редици и буквално му заявили: „Или си с нас, или не си от нас!“. Поради страха от това, че всеки момент джихадистите можели да нахлуят в града, както и факта, че бил притискан да се присъедини към воюващите, той и съпругата му решили да напуснат С.. Заявил е, че е напуснал С. на 01.03.2014г. с първата си съпруга и четирите им деца. Те останали в Турция, а той тръгнал за България. Влязъл в страната ни на 12.10.2014г. през ГКПП и там се предал. Втората му съпруга и дъщеря му вече били в България месец преди него. Кандидатът заявил, че не е арестуван или осъждан, както и не е член на политическа партия или организация.

По настоящата молба за закрила на молителя е извършена регистрация по чл. 61а от ЗУБ, като е съставен регистрационен лист от 12.08.2020г. /на л.99/ и е уведомен за предстоящата процедура по разглеждане на молбата му на разбираем за него арабски език, видно от положен от същия подпис. На 03.09.2020г. е връчена на чужденеца покана за провеждане на интервю, като е указано, че неявяването се счита за неспазване на съществено задължение в производството и е основание за спирането му.

Интервю с молителя е проведено на 04.09.2020г. /протокол на л.44-45/ и на 21.09.2020г. /протокол на л.32-33/ в присъствието на преводач от разбираем за него арабски език, за което са съставени протоколи, подписани от участвалите лица.

В интервю от 04.09.2020г. кандидатът за закрила заявява, че има две съпруги – Л. Х., с която има брак от 2002г. до 2015г., от който имат 4 деца, родени в С.. Съпругата му Л. по твърдения на чужденеца е гражданка на Турция, а в момента живее в Германия с четирите им деца. Заявява, че тя не е подавала молба за статут в България, а от Турция заминала директно за Германия. Твърди, че с втората си съпруга – С. Ш. И., е сключил брак през 2013г. в Турция и имат едно дете, родено през 2016г. в Германия. Заявява, че след като е получила закрила в Република България, С. заминала за Германия в края на 2015г. или началото на 2016г.. Споделя, че има една сестра в Германия, която е в производство по предоставяне на статут. Установени са множество печати в сирийския паспорт на чужденеца за влизане и излизане от Турция, които същият е обяснил с посещения на децата си от първата съпруга Л., които по това време живеели в Турция, състояли се през 2015г. и 2016г.. Заявява, че от 2017г. спрял да пътува до Турция, тъй като въвели визи за сирийски граждани. Твърди, че е бил в затвора в България 1 г. и 3 месеца.

Относно представени от същия документи на различни езици обяснява, че бил задържан от унгарските власти при пътуване от Германия към България, тъй като българският му паспорт бил с изтекъл срок, и му наложили глоба за това, че пребивавал извън България повече от 3 месеца, което не е позволено на чужденците със статут на бежанец. Представя епикриза, за това, че е постъпил в болница в У. на 26.02.2020г. заради епилептичен пристъп.

В интервюто, проведено на 21.09.2020г. твърди, че напуснал С. през 2012г., като дотогава живял в [населено място], общ. К., обл. Х.. Молителят твърди, че е напуснал

страната си по произход заради войната в края на 2012г. и заминал за Турция. Бил сам, а през 2013г. взел втората си съпруга. Заявява, че причините за напускане на страната му по произход били свързани с войната там, сражавали се различни групировки, а другата причина - че бил повикан да се включи в редовната армия, за което получил две призовки през 2012г.. На въпрос защо в интервю по предходната молба за закрила от 2014г. е посочил, че е напуснал С. на 01.03.2014г., не дава обяснение. Заявява, че докато е живял в С., а и след това при посещенията си там, не е имал лични проблеми заради етническата си принадлежност, но като цяло кюрдите в С. имали проблеми с Д. и били подложени на дискриминация. След това сочи, че Д. се появили в С. през 2013г., тоест след като е напуснал страната. В периода между 2012г. и 2013г. чуждият гражданин се връщал в С. повече от три пъти, защото първата му съпруга и децата му били там. Заявява, че не е имал проблеми в страната си по произход поради изповядваната от него религия, както и че не е членувал в политически партии или организации, нито във въоръжена групировка. На въпрос бил ли е лично заплашван молителят заявява, че имал заплахи от арабите и от кюрдите, защото и двете страни искали да бъде с тях, тоест да се присъедини към Свободната армия или към кюрдите – ПКК. Соци, че не може да се върне в страната си по произход, защото не се е явил в запас, поради което е третиран като дезертър. Не излага конкретни причини да се страхува във връзка с отправени лично спрямо него заплахи поради това обстоятелство.

С оглед на изложената от чужденеца бежанска история решаващият орган при ДАБ към МС е приел, че не се установяват законови предпоставки, които да обуславят необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на М. Ш. Х. А., тъй като от проведените интервюта става ясно, че той не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини, поради което не са налице субективния и обективния елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие „основателно опасение от преследване”. Изложил е мотиви, че са налице съществени противоречия в бежанската история на чужденеца с оглед на заявеното от същия при интервютата от 2014г. и тези по настоящата молба от 2020г. В тази връзка органът е посочил, че по време на първата му молба за закрила е дал точна дата на напускане на страната си по произход, заедно със семейството си – първата съпруга и четирите им деца, а именно - 01.03.2014г.. В последното интервю от 2020г. заявява, че е напуснал родината си сам през 2012г., а на следващата година взел втората си съпруга и детето им. Впоследствие е категоричен, че е напуснал страната си по произход през 2012г. В периода между 2012г. и 2013г. се е връщал в С., за да види децата и съпругата си, повече от три пъти, което противоречи на заявления от него страх от кюрдските сили и официалните власти в страната поради отклонение от военна служба. Административният орган е стигнал до извод, че изложените от молителя данни не попадат в определението съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ за „преследване”, което е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтораемост, каквото не се установява в конкретния случай. Изявленията му не съдържат и информация за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ и не се установява риск от бъдещо такова, както и осъществени спрямо него дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване. Посочено е в решението, че за сирийския гражданин са налице предпоставките за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, защото

съпругата му има предоставен статут на бежанец в Република България, но в конкретния случай са налице обстоятелства по чл. 12, ал. 1, т. 6 и т. 7 ЗУБ - отрицателно становище от ДАНС с изложени данни за наличие на основания да се предполага, че лицето представлява заплаха за националната сигурност на РБ. Поради изложеното, искането му в частта за предоставяне на статут на бежанец е отхвърлено като неоснователно.

Относно отхвърляне на молбата за закрила в частта относно хуманитарен статут административният орган е приел, че липсват материално-правни основания за това по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ. По отношение на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ обаче е стигнал до извод, че за чужденеца съществуват предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут - „тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт“. В случая обаче органът е приложил изключващата клауза на чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ във връзка с полученото отрицателно становище от ДАНС с изложени данни за наличие на основания да се предполага, че лицето представлява заплаха за националната сигурност на РБ. Като е приел, че това становище е обвързващо за него, решаващият орган при ДАБ към МС е отказал предоставяне на хуманитарен статут на М. Ш. Х. А.. В съдебното производство е представена административната преписка, включително преписката по предходната молба на кандидата за закрила от 2014г., и се ангажират писмени доказателства – справка относно състоянието на сигурността в С., изготвена от Фондация за достъп до права, и справка за С. от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС вх. № МД-121/09.03.21г.

ПРИ ТАКА УСТАНОВЕНАТА ФАКТИЧЕСКА ОБСТАНОВКА СЪДЪТ НАМИРА ОТ ПРАВНА СТРАНА СЛЕДНОТО:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК /заб.подадена на 27.11.2020г.с електронен подпис/, от адресат на акта, засегнат неблагоприятно, срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, поради което е процесуално допустима и следва да се разгледа по съществото ѝ.

На първо място, с оглед проверката за законосъобразност на всички посочени в чл. 146 АПК основания съгласно чл. 168, ал. 1-3 АПК, СЪДЪТ намира, че оспорваният индивидуален административен е издаден от компетентен орган на основание чл. 48, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 52 от ЗУБ – заместник-председателя на ДАБ, въз основа на Заповед №РД05-392/30.06.2020г. на председателя на ДАБ при МС, с която последният е делегирал на заместник-председателя Д. И. правомощията си да предоставя, отказва и прекратява международна закрила в Република България, считано от 01.07.2020г.

На следващо място, при издаване на акта са извършени процесуални действия по регистриране на чужденеца и разглеждане на молбата му, които са в срок. Не са нарушени процесуалните права на молителя за участие в производството по издаване на акта, включително са му разяснени правата и му е осигурен преводач на разбираем за него език.

При издаване на решението е взето предвид становището на интервюиращия орган, както и това на ДАНС относно личността на молителя, което е на л.43 по делото. Подписано е от Директора на специализираната дирекция при ДАНС, като в същото е посочено, че „ДАНС разполага с информация, че лицето представлява заплаха за националната сигурност, поради което се възразява да му бъде предоставена закрила“. Решението е издадено в писмена форма, като е мотивирано от фактическа и от правна страна съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК.

По изложените съображения не се установяват основания за отмяна на акта по чл. 146, т. 1, т. 2 и т. 3 от АПК.

По приложението на материалния закон:

Решаващият орган се е мотивирал с липса на предпоставките по чл. 8, ал. 1-5 от ЗУБ, за да обоснове отказ за предоставяне на жалбоподателя на статут на бежанец. Този извод е правилен и обоснован. Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ „статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея“. Съгласно ал. 4 от с.з. „преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост“. Действията, в които се изразява правнорелевантното преследване, са дефинирани в ал. 5, като включват: 1. физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; 2. правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; 3. наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; 4. отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; 5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; 6. действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

Правилно административният орган е обосновал извода за липсата на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Самият молител е посочил в интервюто, че не е членувал в политически партии, в религиозни организации и общности, не е имал проблеми в страната по

произход поради етническата си принадлежност, не е бил задържан, срещу него и негови близки няма образувани дела, не е съден, няма контакти с армията и полицията в държавата по произход. Обстоятелството, че принадлежи към кюрдската етническа група не е основание за предоставяне на статут на бежанец само по себе си. Съгласно нормативната уредба преследването следва да е с личен характер, насочено към конкретния индивид, а не общо към определена социална група. В тази връзка кандидатът за закрила следва да посочи данни, относими конкретно спрямо него, за да бъдат основание да се направи извод, че конкретното лице се нуждае от закрила. В случая самият молител заявява, че лично не е имал никакви проблеми заради етническата си принадлежност или друга негова индивидуална особеност.

Като причина за напускане на страната си по произход сочи нежелание да се включи във военните действия там на страната на редовната армия или на военното формирование на ПКК /кюрдите/. В тази връзка заявява, че е получил две призовки. Така представените от молителя данни обаче не представляват основание за предоставяне на статут, тъй като не се твърди, че същият е преследван или заплашван поради нежеланието си да се включи в армията. Липсват твърдения, че е бил търпял в тази връзка насилие – психическо или физическо, неблагоприятни правни, административни, полицейски или съдебни мерки, наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба. Съгласно информацията от представената по делото справка вх. № МД-121/09.03.21г., „президентски указ № 18 от 9 октомври 2018г. предвижда амнистия за всички сирийски мъже в С. и извън нея, които са избягали от военната служба или са напуснали армията, при условие че докладват за своята служба в рамките на четири месеца, ако пребивават в С., и шест месеца, ако пребивават чужбина, като той не премахва задължението им да изпълняват задължителна военна служба. Според международна организация в С., помилваните лица могат да получат всички граждански документи, включително паспорт, когато са изчистили статуса си, но няма да им бъде позволено да заемат длъжности в правителството. Друга международна организация в С. отбелязва, че досега не е имало признаци, че властите не спазват указа, но никой не знае какво ще се случи в бъдеще, тъй като правителството може да призове онези, които са завършили

военната си служба отново, ако е необходимо. К. К., експерт от „Институт за изследване на войната” (ISW) смята, че лицата, които вече са служили и са избягали само от резервна служба, вероятно няма да бъдат върнати на активна служба предвид настоящите усилия за демобилизация. Същият експерт не отбелязва съществени движения и премествания на хора, които се възползват от общата амнистия. От друга страна, адвокат от Д. споделя, че от октомври 2018г., когато е издадено постановлението, редица сирийци, които са избягали в Л. заради военната служба, са се завърнали в С.. По отношение на прилагането на президентския указ за амнистия № 18 от 9 октомври 2018г., генерал Н. Н., началник на отдела по имиграцията и паспортите, заявява, че голям брой както дезертъори, така и избягали, са се предали на властите“. От друга страна, както е посочил процесуалният представител на ответника, в справката се съдържа информация, че „съгласно указ на президента №30/2007 сирийските младежи, включително регистрираните палестинци от С., могат да плащат такса (В. а N.) за освобождаване от задължителната военна служба и да не бъдат призовани отново. С оглед на цитираните данни от справката, актуална към м. март 2021г. няма основания да се смята, че ако се завърне на територията на С., жалбоподателят ще претърпи наказателно преследване или наказания поради отказа му да отбие военна служба.

От друга страна, самият жалбоподател заявява, че през периода 2012-2013г. се е прибирал при близките си в С. поне три пъти, като не споменава да е имал проблеми при влизане и излизане от страната, или при пътуване в нея. Безпрепятственото му посещение на С. не кореспондира със заявленията му, че се страхува, че ще бъде принуден да се включи във военни действия или ще претърпи други неблагоприятни мерки от страна на официалните власти. Същият не твърди да е имал проблеми с кюрдската армия или с официалните власти, или да е представлявал какъвто и да е интерес за тях по време на посещенията си там. Напротив, жалбоподателят не е бил възпрепятстван от държавни или недържавни органи да посещава страната си по произход, както и видно от изложеното, не е бил мотивиран да не пътува поради опасения за неблагоприятни мерки спрямо него предвид многократното пътуване в страната.

Споделят се изложените от административния орган аргументи, че

съществуват съществени противоречия в бежанската история на чужденеца. Видно от представен по делото протокол от интервю, състояло се на 08.12.2014г. по предходната молба за закрила на чужденеца, същият е заявил, че е напуснал С. на 01.03.2014г. по причина, че е получил призовка от редовната армия в края на 2013г. Твърди, че в България е влязъл на 12.10.2014г. през КПП. По-късно в интервюто отново сочи 2013г. за получаване на повиквателна от армията. На поставен въпрос какви са причините да напусне С., чужденецът отговаря, че няма условия за живот, „градът е обкръжен ислямистите от Д.“. В интервю от 21.09.2020г. по настоящата молба за закрила сочи 2012г. като година на напускане на С. и получаване на призовка да се включи в армията. Не дава обяснение на какво се дължи промяната в изложените от него данни. На следващо място, заявява, че Д. са навлезли в С. през 2013г., тоест след заминаването му, а убити хора след навлизането на групировката в страната му по произход виждал при посещенията там през 2013г.. Наред с това, в интервюта по първата молба е заявил, че е напуснал С. с първата си съпруга и четирите им деца, а в при настоящата молба обяснява пътуванията си до страната по произход през 2012-2013г. със срещи с тях. Изложените противоречия са съществени и касаят факти, относими към причините за напускане на страната по произход и основанията за предоставяне на статут, поради това се обосновава извод, че кандидатът е склонен съзнателно да дава неистинска информация, с цел представяне на значими обстоятелства за производството по реда на ЗУБ.

Поради изложеното СЪДЪТ намира, че не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на М. Ш. Х. А. по чл. 8, ал. 1-5 ЗУБ. От събраните по делото доказателства и данните, предоставени от жалбоподателя не може да се направи извод за приложение на чл. 8, ал. 6 от ЗУБ – не се твърди от последния да е извършвал дейност, заради която може да бъде обект на преследване след напускане на страната си по произход, или други събития, които биха обусловили основателно опасение за такова.

Правилно е констатирал административният орган, че в случая се установяват положителните предпоставки на чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, съгласно който за бежанци се смятат и членовете на семейството на чужденец с предоставен статут на бежанец, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на

територията на страната и доколкото това е съвместимо с личния им статус.

Във връзка с изложеното е налице отрицателна предпоставка, която изключва предоставяне на статут на бежанец на това основание, а именно наличие на данни, че лицето представлява заплаха за националната сигурност на РБ – изключващо обстоятелство по чл. 12, ал. 1, т. 6 от ЗУБ. В този аспект- по скоро спорът е правен и се състои в отговора на въпроса „Как следва да се третира становището на ДАНС?. Следва ли същото да е се зачита безусловно и дали съдът може да изисква да бъде конкретизирано вкл. и да извършва контрол по отношение на тези факти. Становището на ДАНС е на л.43 по делото. Подписано е от Директора на специализираната дирекция при ДАНС, като в същото е посочено, че „ДАНС разполага с информация, че лицето представлява заплаха за националната сигурност, поради което се възразява да му бъде предоставена закрила“.

Следва да се има предвид, че посочената съдебна практика е изолирана и практиката на ВАС, с която се съобразява състава /като вече постановил други решения в посочени смисъл решение №7793 от 20.12.2018г. по адм.дело №6889/2018г. оставено в сила от ВАС с решение №48 от 16.09.2019г. по адм.дело №С-8 от 2019г., както и решение №5745 от 16.10.2017г. по адм.дело №7755/2017г., решение №7725/14.12.2017г. по адм.дело №10234/2017г. на АССГ, 47-ми състав/ е, че становището на ДАНС е задължително и контрол не може да се осъществява от съда. В този смисъл дори в решение №8865 от 06.07.2017г. по адм.дело №5588/2016г. ВАС, IIIo, е посочено, че **„становището на ДАНС е достатъчно доказателство, от което са се изведе извода, че са налице сериозни основания да се счете, че лицето представлява заплаха за националната сигурност“**. Също Решение №8865 от 06.07.2017г. по адм.дело №5588/16г.на ВАС IIIo, Решение № 15808 от 18.12.2018г. по адм. д. № 14042/2018, IV отд. на ВАС; Решение № 13479 от 12.12.2016г. по адм.д. № 5654/2016г., III отд. на ВАС; Решение № 15715 от 17.12.2018г. по адм.д. № 2022/2018г., III отд. на ВАС; Решение № 3056 от 09.03.2021г. по адм.д. № 177/2021г., IV отд. на ВАС.

Настоящият състав споделя изложеното становище, вече съобразно същото е постановявал съдебни актове, както и приема, че същото намира опора в правната рамка. Съгласно разпоредбата на чл. 12, ал. 1, т. 6 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), статут на бежанец не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за националната сигурност, а според чл. 12,

ал. 2, т. 4 от ЗУБ, хуманитарен статут не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за обществото или за националната сигурност. Това основание за отказ е предвидено в чл. 17, т. 1, б. „г“ от Директива 2011/95/ЕС - гражданин на трета държава или лице без гражданство се изключват от кръга на лицата, които отговарят на условията за субсидиарната закрила, ако съществуват сериозни основания да се счита, че съответното лице представлява заплаха за обществото или за сигурността на държавата-членка, в която се намира.

Обстоятелството по чл. 12, ал. 1, т. 6 ЗУБ е удостоверено с приложено по административната преписка писмо рег. № М-5359 от 31.08.2020г. на директора на Специализираната дирекция "М" - ДАНС, с което на основание 4, ал. 1 и ал. 3, във вр. с чл. 41, ал. 1, т. 1 от Закона за Държавната агенция „Национална сигурност“ се уведомява председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, че ДАНС разполага с информация, според която М. Ш. Х. А. представлява заплаха за националната сигурност, поради което възразява да му бъде предоставена закрила в РБ. На основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС и чл. 58, ал. 10 (предишна ал. 9) от ЗУБ –ДАНС притежава изключителна компетентност по въпросите на националната сигурност, включително дали дадено лице, кандидатстващо за закрила, представлява заплаха за нея, като становището му е обвързващо за решаващия орган по чл. 75 от ЗУБ. Нормите на чл. 12, ал. 1 и ал. 2 ЗУБ са императивни, а не диспозитивни, поради това органът няма възможност за преценка дали да приеме становището на ДАНС или не, а е длъжен при отрицателно такова да откаже предоставянето на статут.

От друга страна по дела, по които съставът е бил съдия-докладчик и посочени по-горе, в сравнение с настоящето писмо на ДАНС са представени „по-подробни становища“, но отново се констатира, че тяхната мотивираност също е относителна. Тя почива не на конкретни факти, а отново на общи постановки. По отношение на тях също не може жалбоподателят да се защитава. Следователно дали становището на ДАНС ще бъде обективизирано чрез по-общия израз „има данни за заплаха“ и „възразява“ или ще бъде допълнено, че жалбоподателят е имал например положително отношение към определени простъпки – е без особено правно значение. От друга страна- трябва да се има

предвид, че информацията, събрана от ДАНС при изпълнение на специалните ѝ правомощия по закон – чл. 4, ал. 1 от ЗДАНС, е резултат от процедура, при която се извършват дейности по наблюдение, разкриване, противодействие, предотвратяване и пресичане на замислени, подготвени или осъществявани посегателства срещу националната сигурност – чл. 4, ал. 2 от ЗДАНС. Именно, поради специфичния ѝ характер на информация, съдържаща данни касаещи националната сигурност, тя не може да бъде предоставяна в пълен обем на лица извън агенцията, включително на съда и страните по делото. От друга страна, изложената информация, предоставена от ДАНС е официална, удостоверителна и същата не може да бъде оборена или опровергана от жалбоподателя, дори да има достъп до нея. То е едно заключение, което може да визира отделни факти, но които може и да не се изложат, именно с оглед характера на информацията, вкл. и поради невъзможността това становище да може да се оспорва самостоятелно или инцидентно като документ, представен в процеса. В този смисъл е и практиката на ВАС – Решение № 15808 от 18.12.2018г. по адм.д. № 14042/2018г., IV отд. на ВАС. Следователно, не е допуснато твърдяното съществено процесуално нарушение при издаване на решението на зам.председателя на ДАБ, заявено с жалбата срещу последното. Решението на ЕСПЧ от 26.07.2011г. по жалба №41416/08г., на което в писмените бележки се позовава жалбоподателя- в действителност в т.10,11,12 е критично по отношение на становищата на ДАНС базирани като вътрешна оценка на неразкрита информация, но касае производство, свързано с друг акт, а не молба за закрила. На посочения етап обаче- нормативната уредба не изисква становището на ДАНС да е мотивирано и да подлежи на оспорване от страна на жалбоподателя. С оглед изложеното становището на ответника –да го зачете директно и безусловно- е правилно.

С оглед на представеното отрицателно становище на ДАНС, подробно анализирано по-горе в мотивите, се установява и отрицателната предпоставка за предоставяне на М. Ш. Х. А. на хуманитарен статут по чл. 12, ал. 2, т. 4 ЗУБ, без да е необходимо да се обсъжда наличието на материално-правните основания за това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Въпреки това за пълнота следва да бъде маркирано, че съгласно представената справка за актуалната ситуация в С. е налице вътрешен въоръжен конфликт, който се

разпростира на територията на цялата страна, свързан е с много жертви, основно цивилни лица, и като цяло влошава качеството на живота в страната. Съгласно справката „навлизайки в десетата си година, конфликтът в С. продължава да предизвиква почти невъобразима степен на разрушение върху живота на сирийския народ и върху сирийската икономика. Числеността на пряко свързаните с конфликта жертви в С. се изчислява на 400 000 души, а пострадалите са няколко милиона души. Липсата на постоянен достъп до здравни грижи, образование, жилища и храна, изостря влиянието на конфликта и тласка милиони хора към безработица и бедност“. Посочено е, че „в статия на BBC от 7 февруари 2021г. се посочва, че групата ”Ислямска държава“ (ИД) е предприела повече от 100 нападения в Североизточна С. само през последния месец и продължава да тероризира много градове и села през нощта. Насилието е съсредоточено в до голяма степен пустинната провинция Д. ал Зор и се проявява чрез обезглавявания, бомбени атентати, самоубийствени атаки, убийства и отвлечения“. От изложеното се обосновава извод, че насилието в страната е достигнало такава висока степен, че може да се характеризира като „безогледно“, тоест самият факт на пребиваване на територията на страната би поставил лицето в реална опасност от тежки заплахи срещу живота или личността му. При наличието на изключващо обстоятелство по чл. 12, ал. 2, т. 4 ЗУБ обаче административният орган е задължен да откаже предоставяне на статут поради изложените по-горе причини, поради което решението в тази част също е законосъобразно и не подлежи на отмяна.

На следващо място –при изложената хипотеза, когато молбата за закрила се приеме за неоснователна – независимо по какви причини, то административният орган е длъжен да се мотивира и относно принципа "non refoulement" /забрана за връщане/, залегнал в чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, въведен с чл. 33, ал. 1 от Конвенцията за статута на бежанците, който е длъжен да спазва. В конкретното производство ответникът е направил изрично преценка като е формирал мотиви, че на първо място, че не се установява живота или свободата на лицето да са застрашени при връщане и на второ място, че конкретно се прилага чл.4, ал.4 от ЗУБ лицето не може да се ползва от правата по ал.3. Тези изводи на ответника се споделят и от състава, тъй като почиват на представената справка в страната по произход и данните изнесени в интервюто на лицето.

Правилно е прието, че съгласно фактите по делото не се установява в страната си по произход молителят да е изложен на риск по причина на посочените в разпоредбата признаци- да е застрашен неговия живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Чужденецът не твърди да е имал проблеми от такъв характер в страната си по произход по време на пребиваването си там, както и при осъществените пътувания след напускане. Заявява, че не е бил преследван или изтезаван поради своята раса, религия, националност или принадлежност към конкретна социална група. В същото време твърди, че не е участвал в политически партии и военни формирания, нито е претърпял нарушаване на правата му от такива. Поради това СЪДЪТ намира, че изводът на административния орган, че лицето не е изложено на заплаха от жестоко, нечовешко, или унижително отнасяне, е правилен и обоснован.

Дори обаче да са налице предпоставките по чл.4, ал.3 от ЗУБ, то правилно ответникът е маркирал, че се прилага чл.4, ал.4 от ЗУБ, при който отново становището на ДАНС е пречката, която възпрепятства приложението на горепосочения принцип.

С оглед изложеното жалбата срещу решението на зам.-председателя на ДАБ при МС, с което е отказан бежански и хуманитарен статут на молителя, е неоснователна и следва да се отхвърли.

Водим и на основание чл.172, ал.2 от АПК, 47 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на М. Ш. Х. А., гражданин на С., срещу РЕШЕНИЕ № 2362/12.11.2020г. на заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, вр. чл. 9 от Закона за убежището и бежанците е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му пред ВАС чрез АССГ.

СЪДИЯ: